

**FYLKESMANNEN I ROGALAND
UTDANNINGSAVDELINGEN**

TILSYN MED SANDNES KOMMUNE

TIDSPUNKT: 19. november 2008 Vår ref: 08/7292

**KOMMUNENS
ADRESSE:** Sandnes kommune, Postboks 583, 4305 Sandnes

KOMMUNENR: 1102

TILSYNSGRUPPE: Jorunn H. Barka, Vivild Omdal Bredal og Kåre K. Høines

**KONTAKTPERSON
I KOMMUNEN:** Kommunaldirektør Kari Bente Daae

Hjemmel for tilsynet:

Opplæringsloven § 14-1, andre og tredje ledd og delegasjonsbrev datert 13.09.07 fra Utdanningsdirektoratet.

Tema for tilsynet:

Tema for tilsynet er elevenes psykososiale arbeidsmiljø, jf. § 9a-3 i opplæringsloven. Tilsynet skal kontrollere om skoleeier oppfyller lovens krav i denne regelen, og om skoleeier har et forsvarlig system for å ivareta dette, jf. opplæringsloven § 13-10 andre ledd.

Sammendrag av resultat:

Avvik 1:

Sandnes kommune sikrer ikke at alle henstillinger fra elever eller foreldre om tiltak som gjelder elevenes psykososiale miljø, blir behandlet etter reglene om enkeltvedtak i opplæringsloven og forvaltningsloven.

Jorunn H. Barka
rådgiver/tilsynsleder

Vivild Omdal Bredal
rådgiver

Kåre K. Høines
seniorrådgiver

Innhold

1. Innledning
2. Dokumentunderlag
3. Avvik
4. Merknader
5. Gjennomføring
6. Tidsfrist

Vedlegg:

- Vedlegg 1: Dokumentunderlag for Fylkesmannens tilsyn
Vedlegg 2: Deltakere ved Fylkesmannens tilsyn

1. Innledning

Rapporten er utarbeidet etter tilsyn med Sandnes kommune 19. november 2008.

Tilsynet fokuserer på om kommunen oppfyller visse lovkrav innenfor oppgitte emner, se ”Tema for tilsynet”, og rapporten viser avvik og merknader som ble funnet under tilsynet. Rapporten gir derfor ingen fullstendig tilstandsvurdering av kommunen som skoleeier.

Formålet med tilsynet er å vurdere om Sandnes kommune har tilfredsstillende styring i forhold til det regelverket som regulerer plikten til å ha et forsvarlig vurderingssystem. Tilsynet omfattet blant annet undersøkelser om:

- aktiviteter blir utført som dokumentert og uttalt
- kommunen driver sin virksomhet innenfor egne rammer og de rammene styremaktene har satt

Tilsynet ble gjennomført ved granskning av dokumenter, ved intervju av sentralt plasserte personer i organisasjonen, og ved verifikasjon av om rutiner, prosedyrer og instruksjoner blir fulgt opp i praksis. Tilsynet fokuserte på kommunens oppfyllelse av krav på områdene nevnt ovenfor. Eventuelle funn ved tilsynet er formulert som avvik og/eller merknader.

- **AVVIK** blir definert som mangel på oppfyllelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov eller forskrift.
- **MERKNAD** gjelder forhold som ikke blir omfattet av definisjonen for avvik, men som Fylkesmannen mener det er nødvendig å påpeke slik at kommunen kan utbedre forholdene.

2. Dokumentunderlag

Dokumentunderlaget for tilsynet var:

- Lov om grunnskolen og den videregående opplæringen (opplæringsloven)
- Forskrift til opplæringsloven
- Korrespondanse mellom kommunen og Fylkesmannen
- Dokumentasjon fra kommunen (vedlegg 1)

3. Avvik

Avvik 1:

Sandnes kommune sikrer ikke at alle henstillinger fra elever eller foreldre om tiltak som gjelder elevenes psykososiale miljø, blir behandlet etter reglene om enkeltvedtak i opplæringsloven og forvaltningsloven.

Avvik fra:

Opplæringsloven § 9a-3, jf. reglene om enkeltvedtak i forvaltningsloven.

Lovkommentar:

Dersom en elev eller forelder ber om tiltak som angår det psykososiale miljøet, deriblant tiltak mot krenkende atferd som mobbing, diskriminering, vold eller rasisme, skal skolen snarest mulig behandle saken etter reglene om enkeltvedtak i forvaltningsloven (opplæringsloven § 9a-3).

Å behandle saken etter reglene i forvaltningsloven innebærer blant annet at skolen/skoleeieren har ansvar for at saken er så godt opplyst som mulig før vedtak treffes (forvaltningsloven § 17), vedtaket skal være skriftlig (forvaltningsloven § 23) med mindre dette av praktiske grunner vil være særlig byrdefullt, og den eller de som har kommet med henstillingen, skal få melding om vedtaket og informasjon om klagerett (forvaltningsloven § 27). Sammen med vedtaket skal det følge en begrunnelse, med mindre det er grunn til å tro at ingen vil være misfornøyd med avgjørelsen (forvaltningsloven § 24).

Skolens reaksjon vil regnes som et enkeltvedtak selv om tiltak ikke blir satt i verk.

Avviket er basert på følgende observasjoner:

Innsendt dokumentasjon og intervju viser at det ikke i alle tilfeller blir fattet enkeltvedtak i saker der foreldre har bedt om tiltak som gjelder elevenes psykososiale miljø. Skolene setter i verk tiltak, men uten at det alltid blir fattet skriftlige enkeltvedtak etter reglene i opplæringsloven og forvaltningsloven.

4. Gjennomføring

Tilsynet er gjennomført på følgende måte:

Varsel ble sendt ut:	28.08.08
Formøte ble holdt:	17.11.08
Intervjuene ble gjennomført:	19.11.08
Sluttmøte ble holdt:	01.12.08

I vedlegg 2 er det gitt en oversikt over deltakerne på tilsynet.

5. Oppfølging

Fylkesmannen ber om tilbakemelding fra kommunen om hvordan en vil følge opp avviket i rapporten innen 01.03.09.

Vedlegg 1: Dokumentunderlag for Fylkesmannens tilsyn

Materiale tilsendt fra Sandnes kommune:

1. Beskrivelse av systemet for kvalitetssikring i Sandnes kommune
2. Organisasjonskart
3. Resultatvurdering oppvekst skole 2006
4. Resultatvurdering oppvekst skole 2007
5. Eksempel på informasjon til foresatte om arbeidet med skolemiljø
6. Kommunale føringer/planer for arbeidet med elevenes psykososiale arbeidsmiljø på skolene.
7. Planer/rutiner for å sikre et godt psykososialt miljø på skolene.
8. Rapporteringsrutiner fra skolene på arbeidet med opplæringsloven § 9a-3
9. Antimobbeprogram
10. Sandnesprogrammet mot mobbing – 2003
11. Eksempler på utviklingssamtaler med skolene
12. Fire elevsaker

Materiale tilsendt fra Bogafjell skole:

1. Oppsummering av utviklingssamtale
2. Handlingsplan for et godt skolemiljø
3. Rutiner for å sikre et godt psykososialt miljø på Bogafjell skole
4. Prosjekt nye Bogafjell
5. Resultater fra trivselsundersøkelser
6. Resultater fra Elevundersøkelsen 2007-2008
7. ”Respekt” Bogafjell skole, skoleåret 2007/08
8. Enkeltvedtak etter opplæringsloven § 9a-3

Materiale tilsendt fra Giske ungdomsskole:

1. Oppsummering av utviklingssamtale
2. Informasjon om ART-instruktører og ART-grupper på Giske u-skole
3. Plan for utvikling av sosial kompetanse
4. Ordensreglement for Giske u-skole av juni -08
5. Prosedyrer ved brudd på skolens regler
6. Skjema for registrering av samtale med foresatte
7. Sjekkliste og kvalitetskontroll 2006/07
8. Sjekkliste og kvalitetskontroll 2007/08
9. Ukas fokus
10. Utviklingsplan for Giske u-skole 08/09
11. Skjema ”Elevsamtaler 9. trinn”
12. Samtaleskjema på 8. trinn høsten 2008
13. Handlingsplan mot mobbing
14. Resultater fra Elevundersøkelsen 2007/08
15. Rutiner for overgangen mellom barneskolen og Giske u-skole
16. Skjema ”Registrering og oppfølging av saker i henhold til opplæringsloven § 9a-3.

Vedlegg 2: Oversikt over personene fra kommunen som var direkte involvert i tilsynet

Navn	Funksjon	Formøte	Intervju	Sluttmøte
Tore Sirnes	rådmann	X	X	
Kari Bente Daae	Kommunaldirektør	X	X	X
Richard Olsen	Rådgiver stab skole	X		X
Gurid Lomeland	Rådgiver stab skole	X		X
Hege Rønen	Rådgiver stab skole			X
Dag Harald Undheim	Rektor Bogafjell skole	X	X	X
Pet Karin Torkelsen	Lærer Bogafjell skole	X	X	X
Greta Bore Haarr	Sosiallærer Bogafjell skole	X	X	X
Randi Simonsen	Rektor Giske u-skole	X	X	X
Kjell Fjermestad	Inspektør Giske u-skole	X	X	X
Kari Lauten	Lærer Giske u-skole	X	X	X
Toril Mæland	Sosiallærer Giske u-skole	X	X	X

Fra Fylkesmannen deltok rådgiver Jorunn H. Barka, rådgiver Vivild Omdal Bredal og seniorrådgiver Kåre K. Høines med førstnevnte som tilsynsleder.